

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

БОРИМ СЕ ЗА РЕАЛНА ПРОМЯНА В ПОЛИТИКИТЕ ЗА ДЕЦАТА И СЕМЕЙСТВАТА В БЪЛГАРИЯ

18 спешни задачи за децата на България за първите 18 месеца на управление на МС (юни 2023)

Национална мрежа за децата изисква 18 спешни задачи на правителството за децата на България за първите 18 месеца на управление, които да направят спешните и отдавна нужни крачки към по-добър живот и развитие за всяко дете.

- 1. Да приеме Визия за семейна политика на Република България**, която да формулира целите на държавата за подкрепа на семействата и да създаде система от конкретни мерки за подобряване на живота на децата, като: борба с бедността, насилието, социалното изключване, подкрепата за родителите и семействата, обвързване на социалното подпомагане с другите мерки за подкрепа на семействата и др.
- 2. Да се завърши Национална стратегия за детето (2023-2033 г.)**, според Закона за закрила на детето, която ясно описва целите на държавата за подкрепа на децата и гарантиране на техните права до 2033 година и мерките за тяхното постигане.
- 3. Да създаде или реформира Държавната агенция за закрила на детето като истински орган, отговорен за управлението и координацията на политиките за деца** с реален мандат за ръководство, координиране и контрол за осъществяване на държавната политика за децата в Република България. Да се осигури директно взаимодействие между Председателя на Държавната агенция за закрила на детето и Министерски съвет.
- 4. Да се реформира системата за закрила на детето**, да се повиши нейният капацитет и да се раздели работата за закрила на детето от мерките в подкрепа на децата и семействата, така че децата и родителите да могат да получават реална, навременна подкрепа там, където имат нужда от нея.
- 5. Да се приеме Визия за развитие на приемната грижа** и да се намерят устойчиви решения за приемните родители и насърчаване на т.нар. специализирана приемна грижа, особено по отношение на деца с увреждания.
- 6. Да се намери устойчив механизъм за държавно финансиране на Националния център за безопасен интернет**, който посреща над 23 000 сигнала за насилие и злоупотреба на деца онлайн годишно.
- 7. Да се гарантира прозрачно и отговорно управление на Национална многопрофилна педиатрична болница**, като се създаде обществен съвет, Национална педиатрична стратегия и детайлен анализ на нуждите на детското здравеопазване.
- 8. Да се разработи и изпълни програма за педиатричните специалисти, педиатричните медицински сестри и други здравни работници в цялата страна.**
9. Да се разработи механизъм за обезпечаване на всички разходи по грижата за деца с увреждания – здравни грижи, рехабилитация, социално включване, медицински изделия, лекарства и др. Да се обезпечават лечението на тежкоболни деца и деца с редки заболявания според най-добрата възможна грижа, вкл. и в чужбина; улесняване и ускоряване на процедурите по обезпечаване на лечение в чужбина.

10. **Да се осигурят медицински храни за нуждаещите се деца и възрастни** и да се спре ситуацията, в която те разчитат на дарения, за да оцелеят. За целта е нужно те да се реимбурсират от НЗОК чрез добавяне на код за малнутриция/малдигестия към основната диагноза/заболяване, така че българската държава, както всяка друга страна в ЕС, да осигурява чрез НЗОК достъп до храни за специални медицински цели на деца и възрастни.

11. **Да се приеме Национална стратегия и програма за жилищна политика**, която да си постави за цел да не остави нито едно дете без дом, покрив и достойни жилищни условия.

12. **Да се проведе реформа в системата на осиновяване** с внасяне на проекта на ЗИД на Семейния кодекс от 2016 година, изработен от Министерството на правосъдието, който премахва възможността за разсиновяване и осигурява правото на осиновените да познават произхода си.

13. **Да бъде актуализиран и внесен проект на Закон за отклоняване от наказателно производство и налагане на възпитателни мерки на непълнолетни лица**, който е разработен от Министерството на правосъдието още през 2016 г., който да отмени действащия Закон за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните от 1958 г. Да се развият **специализирани услуги за деца с трудности в поведението**, както и механизъм за развиване на социални услуги за деца – извършители на престъпления.

14. Да се гарантира **равен достъп до услуги за ранна грижа на всяко дете** над 2 г.; стимулиране на общините да развият политики и услуги за ранна грижа за деца 0-7 години, като се извърши реформа в детските ясли и се **припознаят и подкрепят услугите за ранно детско образование и грижа** – ясли, кооперативи, детски центрове, детегледаческа грижа и др.

15. **Да се осигури устойчива подкрепа за работата на образователните медиатори**, чиято дейност е ключово условие за предотвратяване на отпадането от училище и получаването на образование за деца, живеещи в бедност и социално изключване.

16. **Да се приеме държавен образователен стандарт за качество на системата на образованието**, който да посочи какъв трябва да е резултатът от нея, как се измерва той и как да стигнем до него; да се постави акцент върху гражданското (в т.ч. през целия курс на обучение), интеркултурното и здравното образование.

17. **Да се подобри структурата на учебното време и баланса между ученето, самоподготовката и свободното време**. Да се премахне двусменният режим във всички общини.

18. **Да се предприемат спешни мерки за противодействие на дезинформацията в областта на детските политики** за гарантиране на правото на всяко дете на живот и развитие. Да се провеждат национални информационни кампании за повишаване на демократичната култура на деца и родители и за противодействие на дезинформацията и пропагандата, насочени срещу демократичния ред, европейското развитие и гражданските организации в България.

Всички тези спешни задачи могат да бъдат изпълнени само при едно условие – децата да бъдат реален приоритет на правителството и мерките за тях да бъдат съгласувани и координирани между отговорните министерства.

Ние от Национална мрежа за децата оставаме на разположение като партньор за всяка стъпка, която ще доведе до тази цел.

Горните мерки са адресирани с Отворено писмо, изпратено на 7.06.2023 г. към министър-председателя акад. Николай Денков и Министерски съвет. Отвореното писмо е достъпно в сайта на Национална мрежа за децата [ТУК](#).